

ጥያቄና መልስ ስለ ቁጥኝ

ቁጥኝ ምንድነው?

ቁጥኝ የአባላዘር በሽታ ሲሆን በባክቴሪያ አማካኝነት ይከሰታል። በሽታው የተለያዩ አይነት ደረጃዎች ሲኖሩት ካልታከሙት ከፍተኛ ደረጃ ላይ ይደርሳል።

ቁጥኝ እንዴት ይተላለፋል?

ቁጥኝ በብልት ፈሳሽ፣ በአፍ ወይም በፊንጢጣ ይተላለፋል። በእርግዝና ሂደት ውስጥ ከእናት ወደ ልጅ ሲተላለፍ በልጁ የመራቢያ ከአካላት ላይ ከፍተኛ ችግር ያስከትላል። የበሽታው ስጋት እንደ ህመሙ ደረጃ ይወሰናል።

የቁጥኝ ምርመራ ያስፈልገኛል?

የቁጥኝ ስርጭት ከፍተኛ ከሆነበት ሀገር የሚመጡ ከሆነ፣ የነጻ ምርመራ ይቀርብሎታል። የሚደረገው ምርመራ የደም ሲሆን ይህም በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ ነው። ከፍተኛ የቁጥኝ ተጋላጭነት ላይ ከነበሩ፣ ነጻ ምርመራ ማግኘት ይችላሉ።

ቁጥኝ ከፍተኛ ሁኔታ ካለበት ቦታ ከመጡ፣ ቁጥኝ ቢኖርበትም ባይኖርበትም ምርመራ ማድረግ ያስፈልገታል። ይህ በተለይ ለእርጉዝ ሴት ጠቃሚ ነው። ምርመራው እንዳለበት የሚያሳይ (ፖዘቲቭ) ከሆነ፣ ከበሽታው ለመፈወስ ነጻ ህክምና ይቀርብሎታል። እንዳለበት ማወቁ ሌሎችንም እንዳይበክሉ ያደርገታል።

የቁጥኝ ምልክቶቹ ምንድናቸው?

ከብዙ አመታት በፊት በቁጥኝ ተይዘው ከነበር፣ ምልክቱ ሊኖርበት አይችል ይሆናል። በቅርቡ የተያዙ ከሆኑ ግን፣ ቁጥኝ የተለያዩ አይነት ምልክቶች ሊኖሩት ይችላል። ቁጥኝ ከሌሎች የአባላዘር በሽታዎች በተቃራኒ፣ የሚያቃጥል ስሜት የማይፈጥርና ከመራቢያ አካላት ጋር የተለየ ነው።

የተለመዱት ምልክቶቹ በባክቴሪያ በተጠቃው የሰውነት ክፍል ላይ ህመም አልባ ቁስሎች ይፈጠራሉ፣ ለምሳሌ በመራቢያ አካላት ላይ፣ በጣቶች ወይም አፍ ላይ። ህክምና በማያደርጉ ግማሽ ያህል ሰዎች ላይ በሽታው በጥቂት ወራት ውስጥ ሌሎች ምልክቶችን ያመጣል። አብዛኛውም ምልክቶቹ ድካም፣ ሽፍታ፣ መግል የያዘ እብጠትና የጸሁር መሳሳት ናቸው። ከዚህም በተጨማሪ፣ ወደ አንድ ሰዓት ገደማ የሚሆኑት በቁጥኝ ከተጠቁ ከብዙ አመታት በኋላ ከባድ ችግር ያጋጥማቸዋል። ይህም የልብ ህመምና የአእምሮ ህመምን ያስከትላል።

ከቁጥኝ ህመም እራሴን እንዴት መከላከል እችላለሁ?

እራሴን ቁጥኝ የምከላከልበት መንገድ በሴት ብልት ወይም በፊንጢጣ የግብረ ስጋ ግንኙነት ሲፈጸም ኮንዶም በመጠቀም ነው።

በቁጥኝ ከተያዝኩ ምን ማድረግ እችላለሁ?

ምርመራው በሽታው እንዳለ የሚያሳይ (ፖዘቲቭ) ከሆነ፣ በአንቲባዮቲክ እንዲታከም ይደረጋል። ህክምናው ወደ መልካም ጤና እንዲመለሱና ሌሎችን እንዳይበክሉ ያደርገታል። ህክምናው መርፌ በመውጋት ይሰጣል። ብዙ ግዜ ለህክምና ወደ ልዩ ዶክተር መላክ አስፈላጊ ነው።